

Μεγαλύτεροι από ποτέ οι κίνδυνοι από τα πλαστά προϊόντα για τους καταναλωτές

- Το 10% των Κυπρίων έχουν πέσει θύματα απάτης από την αγορά παραποιημένου προϊόντος
- Τα παραποιημένα προϊόντα μπορεί να εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια
- Το 6,8% των εισαγωγών της ΕΕ — αξίας 121 δισ. EUR — είναι προϊόντα παραποίησης/ απομίμησης
- Παραποιημένα φαρμακευτικά προϊόντα αξίας 4 δισ. ευρώ διατίθενται στο εμπόριο παγκοσμίως

Σύμφωνα με τη μελέτη Ευρωπαίοι Πολίτες και Διανοητική Ιδιοκτησία (ΔΙ) του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι καταναλωτές εξακολουθούν να δυσκολεύονται στο να διακρίνουν μεταξύ γνήσιων και παραποιημένων προϊόντων.

Σχεδόν 1 στους 10 Ευρωπαίους (9%) ισχυρίστηκαν ότι έπεσαν θύματα απάτης από την αγορά προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, ποσοστό που παρουσιάζει σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Οι χώρες με το υψηλότερο ποσοστό καταναλωτών που έχουν εξαπατηθεί είναι η Βουλγαρία (19%), η Ρουμανία (16%) και η Ουγγαρία (15%). Αντιθέτως, η Σουηδία (2%) και η Δανία (3%) έχουν τα χαμηλότερα ποσοστά εντός της ΕΕ. Η Κύπρος βρίσκεται πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με σχεδόν το 10% να ισχυρίζεται ότι έχει προβεί εν αγνοία του στην αγορά πλαστών προϊόντων.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, όπου το ηλεκτρονικό εμπόριο γνωρίζει τεράστια ανάπτυξη — πάνω από το 70 % των Ευρωπαίων πραγματοποίησαν διαδικτυακές αγορές το 2020, σύμφωνα με την Eurostat — η αβεβαιότητα όσον αφορά τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας για τους πολίτες της ΕΕ. Σύμφωνα με τη μελέτη, το ένα τρίτο των Ευρωπαίων (33%) έχει αναρωτηθεί εάν το προϊόν που αγοράζει είναι αυθεντικό.

Τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης αντιπροσωπεύουν το 6,8 % των εισαγωγών της ΕΕ αξίας 121 δισ. EUR, σύμφωνα με κοινή μελέτη του EUIPO και του ΟΟΣΑ, και πλήττουν όλους τους τομείς: από τα καλλυντικά και τα παιχνίδια, τους οίνους και τα ποτά, τα ηλεκτρονικά είδη, την ένδυση έως και τα φυτοφάρμακα. Μπορεί να ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, ιδίως λόγω της έκθεσης σε επικίνδυνες χημικές ουσίες, αλλά και σε άλλους παράγοντες κινδύνου.

Η ανησυχία για τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης αυξήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Η **διάδοση παραποιημένων φαρμάκων**, όπως αντιβιοτικών και αναλγητικών, και άλλων ιατρικών προϊόντων πιο πρόσφατα, όπως τα μέσα ατομικής προστασίας και οι μάσκες προσώπου, έχει φέρει το φαινόμενο αυτό στο προσκήνιο, καθώς οι παραβάτες εκμεταλλεύονται την αβεβαιότητα των ανθρώπων όσον αφορά τις νεοεμφανιζόμενες θεραπείες και τα εμβόλια.

Εκτός από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια, τα παραποιημένα προϊόντα συχνά οδηγούν σε παραβιάσεις της ασφάλειας και σε οικονομικές απώλειες.

Η ψηφιακή πειρατεία αποτελεί επίσης επικερδή αγορά για τους παραβάτες. Στην περίπτωση της IPTV — τηλεοπτικό περιεχόμενο που αποκτάται μέσω σύνδεσης στο διαδίκτυο — οι απώλειες είναι σημαντικές. Οι πάροχοι παράνομης IPTV κερδίζουν σχεδόν 1 δισεκατομμύριο ευρώ ετησίως στην ΕΕ, ζημιώνοντας τους δημιουργούς περιεχομένου και τις νόμιμες επιχειρήσεις.

Το έγκλημα κατά της διανοητικής ιδιοκτησίας είναι μια επικερδής δραστηριότητα στην οποία εμπλέκονται ομάδες οργανωμένου εγκλήματος ενώ ολοένα και περισσότερα στοιχεία δείχνουν ότι οι εγκληματικές πράξεις της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας συνδέονται και με άλλα εγκλήματα, όπως η διακίνηση ναρκωτικών και η εμπορία ανθρώπων, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και η απάτη.

Ο εκτελεστικός διευθυντής του EUIPO, **Christian Archambeau**, δήλωσε τα εξής:

Η διανοητική ιδιοκτησία είναι ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της Ευρώπης και αποτελεί βασικό στοιχείο της κοινωνικής και οικονομικής ανάκαμψης, ιδίως για τις μικρές επιχειρήσεις. Η πανδημία COVID-19 έχει φέρει το πρόβλημα του εγκλήματος ΔΙ στο προσκήνιο, εξαιτίας της αύξησης των παραποιημένων φαρμάκων και των ιατρικών προϊόντων που συνιστούν περαιτέρω απειλή για την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών. Πρόκειται για ένα ζήτημα που υφίσταται εδώ και πολύ καιρό, συνδέεται συχνά με άλλα είδη παράνομων δραστηριοτήτων, οι οποίες απαιτούν επείγουσα, ισχυρή και συντονισμένη δράση, και πρόσφατα αναδείχθηκε εκ νέου σε μία από τις δέκα βασικές προτεραιότητες της ΕΕ στην καταπολέμηση του διεθνούς εγκλήματος.

ΜΜΕ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΔΙ

Η παραποίηση όχι μόνο επηρεάζει τους καταναλωτές, αλλά συνεπάγεται επίσης σημαντική ζημία για την οικονομία της ΕΕ και, ιδίως, για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων ΔΙ για τις ΜΜΕ που δημοσίευσε το EUIPO, **1 στις 4 ΜΜΕ στην Ευρώπη ισχυρίζονται ότι έχουν πληγεί από παραβίαση ΔΙ, ενώ για την Κύπρο μόνο το ποσοστό ανέρχεται σε 4,8%.**

Εταιρείες που κατέχουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως εμπορικά σήματα ή διπλώματα ευρεσιτεχνίας, ανέφεραν απώλεια κύκλου εργασιών (33%), ζημία στη φήμη τους (27%) και απώλεια ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (15%) λόγω παραβίασης των δικαιωμάτων τους.

Σήμερα λιγότερο από το 9% του συνόλου των ΜΜΕ στην ΕΕ κατέχουν καταχωρισμένα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Ωστόσο, για όσους καταχωρίζουν δικαιώματα ΔΙ, υπάρχει μεγάλη διαφορά: Οι ΜΜΕ που είναι κάτοχοι ΔΔΙ, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια ή

εμπορικά σήματα, έχουν κατά 68% υψηλότερα έσοδα ανά εργαζόμενο από εκείνες που δεν είναι κάτοχοι ΔΙ, και οι υπάλληλοί τους αμείβονται με υψηλότερους μισθούς.

Για να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την αξία της διανοητικής ιδιοκτησίας και να βοηθήσει τις ΜΜΕ να αξιοποιήσουν την ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά, το EUIPO εγκαινίασε το πρόγραμμα *Ideas Powered for Business*, συμπεριλαμβανομένου ενός ταμείου για τις ΜΜΕ ύψους 20 εκατ. EUR, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα γραφεία διανοητικής ιδιοκτησίας των κρατών μελών. Η πρωτοβουλία αυτή επιδοτεί τόσο τις υπηρεσίες αξιολόγησης ΔΙ όσο και το 50% των τελών για τις αιτήσεις σημάτων και σχεδίων/υποδειγμάτων σε εθνικό, περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο, και βοηθά χιλιάδες ΜΜΕ να αναπτύξουν τις στρατηγικές τους στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς.

Σχετικά με το EUIPO

Το EUIPO είναι αποκεντρωμένος οργανισμός της ΕΕ με έδρα στο Αλικάντε της Ισπανίας. Είναι αρμόδιος για την καταχώριση των σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ) και των καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων (ΚΚΣΥ), τα οποία παρέχουν προστασία διανοητικής ιδιοκτησίας σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το EUIPO ασκεί επίσης δραστηριότητες συνεργασίας με τα εθνικά και περιφερειακά γραφεία διανοητικής ιδιοκτησίας της ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο παραβίασης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας συστάθηκε το 2009 με σκοπό να στηρίξει την προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και να συμβάλει στην καταπολέμηση της αυξανόμενης απειλής από τις παραβιάσεις δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στην Ευρώπη. Οι αρμοδιότητες σχετικά με τη λειτουργία του μεταφέρθηκαν στις 5 Ιουνίου 2012 στο EUIPO με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 386/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Επαφή με τα μέσα επικοινωνίας
Υπηρεσία επικοινωνίας του EUIPO
Τηλ.: +34 653 674 113
press@euipo.europa.eu